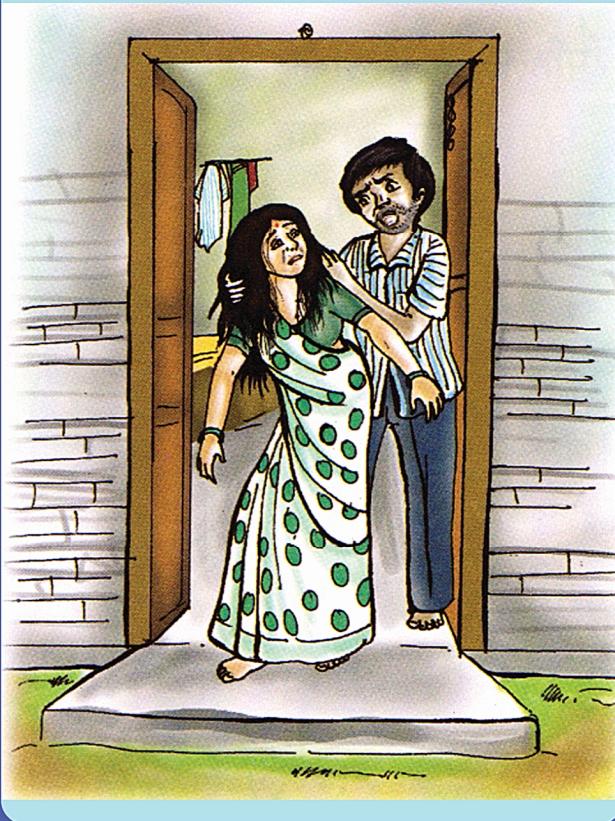

घरेलु हिंसाबाट महिलाहरूको संरक्षण अधिनियम 2005

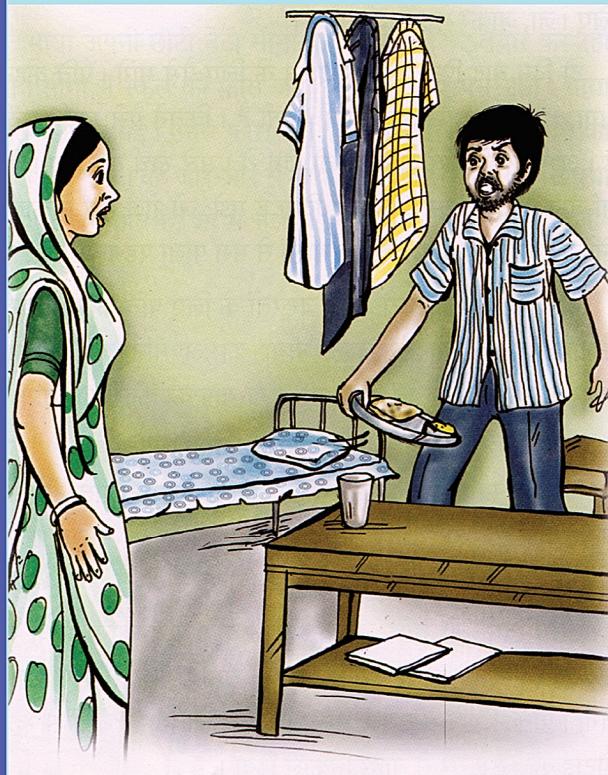
परिवारमा महिलाहरूविरुद्ध मैरहेका हिंसा रोक्नको निम्नि सन 2005 मा घरेलु हिंसाबाट महिला संरक्षण कानुन बनाइएको थियो। यो कानुन यस प्रकार रहेको छ-

- * यी एउटा दिवानी कानुन हो।
- * यो कानुनले पत्नी, दिदि-बैनी, छोरी, आमा, एकली महिला आदि घरेलु संबंधमा जोडिएका महिलाहरूमाथि भै रहेको हिंसाबाट उनीहरूलाई सुरक्षा प्रदान गर्दछ।

यस कानुनको मुख्य प्रावधान :

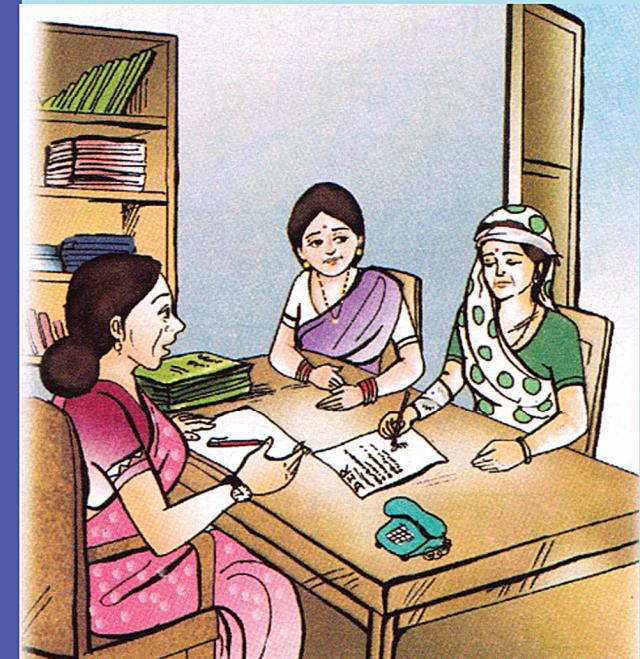
- * कानुन अनुसार परिवारमा महिलाहरूमाथि शारीरिक, मानसिक, यौनिक र आर्थिक हिंसा गर्नु अपराध हो।
- * कानुन अनुसार दाईजो वा सम्पत्तिको माग गर्नु अपराध हो।
- * कानुन अनुसार घरेलु कार्यमा रोक लगाउनु नानी वा महिलालाई खर्चको निम्नि पैसा नदिनु, आमदनी वा सम्पत्ति खोस्नु आदि आर्थिक अपराध हो।

* यस कानुनमा पुलिसलाई कार्यवाहीबाट टाढा राखिएको छ।

* यस कानुनमा प्रति जिल्लामा संरक्षण अधिकारी (प्रोटेक्शन अधिकारी) नियुक्त गरिएको छ।

* कुनै कुनै राज्यमा महिला बाल विकास परियोजना अधिकारीलाई नै प्रोटेक्शन अधिकारी बनाइएको छ।

* घरेलु हिंसाको चपेटमा परेका महिलाहरूले संरक्षण अधिकारीसंग दुख पोख सक्ने छन्।

* शिकायत गरेको 3 दिन भित्रै मजिस्ट्रेटले सुनवाइको तारिक तय गर्नु पर्छ र 60 दिन भित्र निर्णय सुनाउनु पर्छ।

- * यस कानुन अनुसार पिढीत महिलालाई सबै प्रकारको सहयोग पुर्याउनु संरक्षण अधिकारीको जिम्मेदारी हो ।
- * हिंसा गंभीर भएमा संरक्षण अधिकारीले पुलिसलाई जानकारी गराउने छन् ।
- * यस कानुन अनुसार महिलालाई दिएको आर्थिक सघाउका आदेशहरु सहि तरिकाले लागु भएको छ कि छैन त्यसको जांच गर्नु संरक्षण अधिकारीको कर्तव्य हो ।

घरेलु हिंसाविरुद्ध महिलाले तल लेखिएका सघाउ प्राप्त गर्ने अधिकार छ :

- * सुरक्षाको आदेश प्राप्त गर्नसाथ पुलिसले हिंसा रोक्न सक्छ ।
- * कुनै गंभीर घटनामा पुलिसले हिंसा फैलाउनेहरुलाई घर प्रवेश गर्नमा रोक लगाउन सक्छ ।
- * आर्थिक हिंसाको तहत पिढीत महिलाले शारीरिक, मानसिक र सम्पत्तिमा भएको घाट्याको भरपाई, उपचारको खर्च आदि प्राप्त गर्ने छन् ।
- * जीवन-यापनको निम्नि प्रतिमहिना खर्चको माग गर्न सक्छन ।
- * महिलाको आफ्नो घरमा रहने अधिकार छ । यदि छुट्टै बस्न चाहेमा उसले त्यो व्यवस्था प्राप्त गर्ने अधिकार रहन्छ । यी व्यवस्था उसको पतिले मिलाई दिनु पर्छ ।

- * महिलाले आश्रय गृहमा जाने अधिकार प्राप्त गर्न सक्छन् ।
- * पीडित महिला र हिंसा फैलाउने व्यक्तिमाथि काउंसिलिंगको आदेश हुन सक्छ ।
- * हिंसा गर्ने व्यक्तिलाई पक्राउ पनि गराउन सक्छन् ।
- * अदालतको आदेश नमानेको खण्डमा हिंसा गर्ने व्यक्तिलाई एक सालको कैद र 20,000 को जरिमाना वा दुवै हुन सक्छ ।

एउटा अपील

यस कानुनको बारेमा स्वयं जानकारी प्राप्त गर्नुहोस । आफूले प्राप्त गरेको जानकारी आफ्नो घर-परिवार, छेउ-छाउमा रहने व्यक्तिहरु सबैलाई दिनुहोस् । तपाइले दिएको जानकारीले कुनै महिलाको जीवन सुखमय पनि बन्न सक्छ ।

सत्यमेव जयते

न्याय विभाग

विधि तथा न्याय मन्त्रालय, भारत सरकार

राज्य स्रोत केन्द्र असम

राष्ट्रिय साक्षरता मिसन प्राधिकरण

मानव संसाधन विकास मन्त्रालय, भारत सरकार

website :: www.srgcguwahati.in

कानुनी साक्षरता शृंखला-6

घरेलु हिंसाबाट महिलाहरुको संरक्षण अधिनियम 2005

